

**WEWNĄTRZSZKOLNY SYSTEM
DORADZTWA ZAWODOWEGO**

**W POWIATOWYM ZESPOLE NR 2
SZKÓŁ OGÓLNOKSZTAŁCĄCYCH
MISTRZOSTWA SPORTOWEGO
I TECHNICZNYCH W OŚWIĘCIMIU**

I. Wstęp

W związku z ogromnym postępem technologicznym, rozwojem gospodarczym pojawił się problem dostosowania wiedzy, umiejętności, kwalifikacji społeczeństwa do wymagań rynku pracy. Należy podejmować odpowiednie działania w celu redukcji tego problemu.

Światowe standardy gwarantują uczniom dostępność i powszechność usług doradczych na terenie szkoły. Również przepisy w polskim prawie oświatowym zobowiązują placówki oświatowe do przygotowania uczniów do wyboru zawodu i kierunku kształcenia.

Argumentując konieczność tworzenia wewnątrzszkolnego systemu doradztwa zawodowego należy wskazać na:

- potrzebę usytuowania blisko ucznia profesjonalnej pomocy, zwiększającej trafność jego decyzji edukacyjnych i zawodowych, minimalizującej koszty psychiczne wynikające z niewłaściwych wyborów i koszty materialne związane z dojazdem do placówek specjalistycznych,
- zagwarantowanie systematycznego oddziaływania na uczniów w ramach planowanych działań realizowanych metodami aktywnymi,
- możliwość udzielania uczniom pomocy w wyborze i selekcji informacji dotyczących edukacji i rynku pracy, zgodnie z planowanym przez nich kierunkiem rozwoju zawodowego,
- możliwość działań w zakresie planowania wspólnie z uczniem jego kariery zawodowej,
- obniżenie społecznych kosztów kształcenia dzięki poprawie trafności wyborów na kolejnych etapach edukacji,
- dostosowanie rozwiązań polskich do standardów pozostałych krajów UE.

Wewnątrzszkolny system doradztwa zawodowego, stwarza uczniowi możliwość zdobycia wiedzy i umiejętności niezbędnych do odnalezienia swojego miejsca na drodze kariery zawodowej - poznania siebie i własnych predyspozycji zawodowych, zasad rządzących rynkiem pracy i edukacji, uzyskania informacji o lokalnym rynku pracy oraz zaplanowania własnej kariery szkolnej i zawodowej.

Wewnątrzszkolny system doradztwa zawodowego skierowany jest przede wszystkim do uczniów, ale również do ich rodziców i wszystkich pracowników szkoły. Obejmuje

wszystkie działania wychowawcze szkoły, rodziców, grup i instytucji mające na celu przygotowanie młodzieży do podejmowania decyzji edukacyjno-zawodowych oraz planowania kariery zawodowej. Proces edukacji realizowany w sytuacjach wychowawczych służy kształtowaniu aspiracji życiowych ucznia, kształtuje samoocenę możliwości intelektualnych, zainteresowań, zdolności, cech charakteru. Obejmuje indywidualną i grupową pracę z uczniami, rodzicami i nauczycielami.

II. Akty prawne stanowiące umocowanie konieczności udzielania uczniom pomocy w wyborze zawodu i kierunku kształcenia

Konieczność udzielania uczniom pomocy w wyborze zawodu i kierunku kształcenia regulują m.in.:

Ustawa z dnia 7 września 1991r. o systemie oświaty (tekst jednolity: Dz.U. z 2004r., Nr 256, poz. 2572 z późniejszymi zmianami).

Ustawa z dnia 26 stycznia 1982r. – Karta Nauczyciela (tekst jednolity: Dz.U. z 2006r., Nr 97,

Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 30 kwietnia z 2013 r. w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz.U. z 7. 05. 2013r., poz.532).

Statut szkoły § 17

1. W Zespole funkcjonuje wewnątrzszkolny system doradztwa zawodowego dotyczący wyboru kierunków kształcenia oraz planowania kariery zawodowej uczniów.
2. Zajęcia związane z wyborem kierunku kształcenia są prowadzone:
 - a) w ramach lekcji do dyspozycji wychowawcy;
 - b) w ramach lekcji z podstaw przedsiębiorczości;
 - c) w ramach spotkań z rodzicami uczniów;
 - d) przez udział w organizowanych przez szkołę spotkaniach z przedstawicielami właściwych instytucji.
3. Celem wewnątrzszkolnego systemu doradztwa jest:
 - a) przygotowanie młodzieży do trafnego wyboru zawodu i dalszego kształcenia;
 - b) przygotowanie młodzieży do radzenia sobie w sytuacjach bezrobocia i adaptacji do

- nowych warunków pracy;
- c) przygotowanie ucznia do roli pracownika;
- d) pomoc rodzicom w efektywnym wspieraniu dzieci w podejmowaniu decyzji edukacyjnych i zawodowych.

III. Założenia

Orientacja zawodowa jest ważnym zadaniem wychowawczym szkoły i jest zawarta w Statucie Szkoły.

Adresatami wewnątrzszkolnego systemu doradztwa zawodowego są: uczniowie, rodzice, nauczyciele, środowisko lokalne. Obejmuje indywidualną i grupową pracę z uczniami, rodzicami i nauczycielami, ma charakter planowanych działań.

Wewnątrzszkolny system doradztwa zawodowego realizowany jest przez nauczycieli wszystkich typów szkół, wszystkich przedmiotów.

IV. Treści programowe

Zajęcia realizowane przez nauczycieli poszczególnych przedmiotów

l.p.	Przedmiot	Tematyka/zagadnienia	Klasy	Kto realizuje	Termin realizacji	Sposób dokumentowania
1.	Język polski	- wypowiedź językowa, - pisanie, redagowanie tekstów szczególnie dotyczących pracy zawodowej.	Uczniowie wszystkich klas	Nauczyciele języka polskiego	Okres nauczania przedmiotu	Wpis tematu do dziennika zajęć lekcyjnych
2.	Języki obce	- wyrażanie zamierzeń i planów zawodowych na przyszłość, - opis zaplanowanych czynności na przyszłość, - poszukiwanie pracy, przeglądanie ofert pracy, rozumienie treści ogłoszeń o pracę, - sporządzenie życiorysu i podania o pracę/listu	Uczniowie wszystkich klas, w których nauczany jest przedmiot	Nauczyciele języków obcych	Okres nauczania przedmiotu	Wpis tematu do dziennika zajęć lekcyjnych

		<p>motywacyjnego,</p> <ul style="list-style-type: none"> - poznanie popularnych zawodów i związanych z nimi czynności, - poznanie warunków pracy i zatrudnienia, - poznanie słownictwa związanego ze światem zawodów i zatrudnieniem. 				
3.	Technologia informacyjna	<ul style="list-style-type: none"> - wykorzystanie nowoczesnych technik informacyjnych do tworzenia wizji przyszłego życia zawodowego, - przygotowanie dokumentów aplikacyjnych, - przygotowanie dokumentacji seryjnej, - tworzeni bazy danych, - wyszukiwanie w sieci Internet informacji dotyczących pracy i edukacji, - korzystanie z usług internetowych. 	Uczniowie wszystkich klas, w których nauczany jest przedmiot	Nauczyciele przedmiotu technologia informacyjna	Okres nauczania przedmiotu	Wpis tematu do dziennika zajęć lekcyjnych
4.	Podstawy przedsiębiorczości	<ul style="list-style-type: none"> - człowiek jako istota przedsiębiorcza (dokonywanie samooceny, motywy aktywności zawodowej człowieka, wyznaczenie celów i zadań, organizacja pracy, etc.), - przedsiębiorstwo w gospodarce rynkowej (podejmowanie działalności gospodarczej, etc.), - człowiek w gospodarce rynkowej (rynek pracy i bezrobocie, prawo pracy, poszukiwanie pracy, dokumentacja związana z poszukiwaniem pracy i podejmowaniem pracy, sporządzanie pism (np. CV, list motywacyjny), rozmowa kwalifikacyjna. 	Uczniowie wszystkich klas, w których nauczany jest przedmiot	Nauczyciele przedmiotu podstawy przedsiębiorczości	Okres nauczania przedmiotu	Wpis tematu do dziennika zajęć lekcyjnych
5.	Wiedza o społeczeństwie	<ul style="list-style-type: none"> - osiągnięcie motywacji i zdolności do indywidualnej i zbiorowej aktywności społecznej, - poznanie podstawowych zasad prawa i polskiego systemu prawnego, - wypełnianie druków urzędowych kształtowanie wizerunku firmy, pracownika, - autoprezentacja, - etyka pracownika, kultura osobista. 	Uczniowie wszystkich klas, w których nauczany jest przedmiot	Nauczyciele przedmiotu wiedza o społeczeństwie	Okres nauczania przedmiotu	Wpis tematu do dziennika zajęć lekcyjnych

		- administracja publiczna, samorząd terytorialny, - struktura społeczeństwa, - prawa człowieka, - komunikacja interpersonalna, współpraca.				
Zajęcia wspólne						
1	Wycieczki z uczniami na Wyższe uczelnie, targi edukacyjne	Przybliżenie ofert kształcenia na uczelniach wyższych, szkołach policealnych	Klasy maturalne	Wychowawcy i nauczyciele przedmiotów zawodowych	Okres nauki	Wpis w dzienniku lekcyjnym

Wewnątrzszkolny system doradztwa zawodowego współrealizują:

- pedagog i psycholog szkolny w ramach godzin wychowawczych i zastępstw (zajęcia grupowe w GMS) oraz rozmów doradczych (zajęcia indywidualne) - zajęcia dotyczą m.in.: rozpoznawania przez uczniów indywidualnego stylu uczenia się, zainteresowań i uzdolnień, umiejętności szkolnych, wiedzy na temat efektywnej nauki oraz świadomego wyboru zawodu, - podczas zajęć wykorzystywane są testy orientacji zawodowej, spotkania uczniów klas maturalnych z doradcą zawodowym z PUP, konsultacje indywidualne z pedagogami i psychologiem według potrzeb
- biblioteka szkolna - uczniowie mają możliwość korzystania z zasobów biblioteki (dostęp do informatorów uczelnianych)
- wychowawcy klas prowadząc zajęcia związane z przygotowaniem młodzieży do podejmowania decyzji edukacyjno-zawodowych oraz planowania kariery zawodowej w ramach godzin wychowawczych oraz rozmów indywidualnych, realizując plan wychowawczy klasy,
- nauczyciele podstaw przedsiębiorczości prowadząc zajęcia związane realizacją podstawy programowej
- opiekunowie samorządu szkolnego zapewniając warunki organizacyjne dla samorządowej działalności młodzieży, udzielając pomocy w realizacji zadań samorządu,
- dyrekcja szkoły organizując spotkania z przedstawicielami wyższych uczelni (wyjazdy klas na wyższe uczelnie)
- wszyscy nauczyciele w ramach poszczególnych przedmiotów realizując podstawę programową

VI. Metody

Nauczyciele współrealizujący wewnętrzzszkolny system doradztwa zawodowego wykorzystują m.in. następujące metody pracy z uczniem:

- podające: pogadanka, wykład, opis, anegdota, odczyt, objaśnienie,
- problemowe: wykład problemowy, metody aktywizujące,
- eksponujące: pokaz, film, ekspozycja, informatory uczelniane
- praktyczne: ćwiczenia, testy, kwestionariusze

Realizacja tematyki orientacji zawodowej podejmowanej na zajęciach lekcyjnych dokumentowana jest wpisem tematu do dziennika zajęć lekcyjnych.

VIII. Korzyści wynikające z funkcjonowania wewnątrzszkolnego systemu doradztwa zawodowego

Dla indywidualnych odbiorców:

- ułatwienie uczniom, nauczycielom oraz rodzicom dostępu do informacji edukacyjnej i zawodowej,
- poszerzenie edukacyjnych i zawodowych perspektyw uczniów,
- podejmowanie świadomych, trafniejszych decyzji edukacyjnych i zawodowych,
- ułatwienie wejścia na rynek pracy dzięki poznaniu procedur pozyskiwania i utrzymywania pracy,
- uświadomienie konieczności i możliwości zmian w zaplanowanej karierze zawodowej,
- zapobieganie niepowodzeniom szkolnym, zniechęceniu, porzucaniu szkoły, a później pracy jako konsekwencji nieprawidłowych wyborów.

Dla szkoły:

- realizowanie zobowiązań wynikających z zapisów zawartych w statucie szkoły,
- zapewnienie ciągłości działań orientacyjno-doradczych szkoły i koordynacji zadań wynikających z programu wychowawczego szkoły,
- utworzenie na terenie szkoły bazy informacji edukacyjnej i zawodowej oraz zapewnienie jej systematycznej aktualizacji.

Dla innych podmiotów edukacyjnych:

- uzyskanie przepływu informacji zawodowej sprzyjającego trafnym wyborom uczniów i korzystnie wpływającego na dostosowanie programów nauczania do wymogów rynku pracy,

Dla państwa i władz lokalnych:

- zwiększenie świadomości społecznej dotyczącej konieczności racjonalnego planowania rozwoju zawodowego przez jednostki,
- podejmowania właściwych decyzji, aktywnie przeciwdziałających bezrobociu,
- zapewnienie powszechności i dostępności usług doradczych zalecanych przez Komisję Unii Europejskiej.

Dla pracodawców:

- zwiększenie szans znalezienia odpowiednio przygotowanych kandydatów, świadomych

oczekiwań rynku pracy.